

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 133/2010-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. apríla 2010 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti S. a. s., H. zastúpenej advokátom JUDr. M. B., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15 Co 218/2008 z 27. novembra 2008 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 11 C 288/2005 z 13. mája 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti S., a. s., o d m i e t a ako oneskorene podaná.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. februára 2010 doručená sťažnosť spoločnosti S., a. s., H. (ďalej len „sťažovateľka“), v ktorej namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 15 Co 218/2008 z 27. novembra 2008 (ďalej len „rozsudok z 27. novembra 2008“) v spojení s rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 11 C 288/2005 z 13. mája 2008 (ďalej len „rozsudok z 13. mája 2008“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka podala okresnému súdu žalobu o určenie vlastníckeho práva k železničnému mostu, ktorý stojí na pozemkoch v jej vlastníctve. Žalovaným v predmetnom spore bolo Mesto H. Vec bola okresným súdom vedená pod sp. zn. 11 C 288/2005.

Okresný súd rozhodol vo veci prvýkrát rozsudkom z 12. júna 2006 tak, že žalobe sťažovateľky v plnom rozsahu vyhovel a určil, že sťažovateľka je vlastníčkou nehnuteľnosti – železničného mosta stojaceho na parcele č. 204/2, č. 1144/37 a č. 1143/1 v katastrálnom území H. Okresný súd žalobe vyhovel z dôvodu, že sťažovateľka sa stala vlastníčkou uvedeného mostu vydržaním. Proti rozsudku podal žalovaný odvolanie, na základe ktorého krajský súd uznesením sp. zn. 15 Co 194/06 z 8. novembra 2006 rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

V intenciách zrušujúceho uznesenia krajského súdu sp. zn. 15 Co 194/06 z 8. novembra 2006 okresný súd vykonal dokazovanie a vo veci opätovne rozhodol rozsudkom z 13. mája 2008 tak, že žalobu v plnom rozsahu zamietol. Sťažovateľka k uvedenému rozsudku okresného súdu uviedla, že *«Celé zdôvodnenie pokiaľ ide o právnu úvahu prečo žalobu zamietol prvostupňový súd zhrnul do jednej jedinej vety na str. 10 rozsudku, z ktorej vyplýva: „Keďže navrhovateľ v konaní nepreukázal ani jeden titul nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto mostu, neuniesol tak dôkazné bremeno vo vzťahu k svojim tvrdeniam a preto súd jeho návrh zamietol.“*

Jediným skutkovým zistením o ktoré prvostupňový súd oprel svoje rozhodnutie je prečítanie Delimitačného protokolu č. 9/2005 zo dňa 11. 5. 2005, z ktorého jednoznačne vyplýva, že predmetný most netvorí majetkovú podstatu žiadneho privatizovaného štátneho podniku a stáva sa dňom podpísania protokolu t. j. dňom 11. 5. 2005 majetkom mesta H.».

Proti rozsudku podala sťažovateľka odvolanie, ktorá navrhla žalobu zmeniť a žalobe v plnom rozsahu vyhovieť.

Krajský súd rozsudkom z 27. novembra 2008 rozsudok okresného súdu z 13. mája 2008 vo veci samej potvrdil. Podľa sťažovateľky *«Odvolací súd rozhodol bez toho, aby vo veci vytýčil pojednávanie a v odôvodnení konštatoval, že Okresný súd rozhodol na základe dostatočne zisteného skutkového stavu veci a vec správne právne posúdil a aj dostatočne odôvodnil, pričom s dôvodmi uvedenými v prvostupňovom rozsudku sa Krajský súd v plnom rozsahu stotožnil.*

Odvolací súd sa nevysporiadal s ani jednou námietkou uvedenou v odvolaní a už vôbec nie s tým, prečo žalobca nemohol predmetný most ak nebol súčasťou privatizačného projektu vydržať. Odôvodnenie odvolacieho súdu ako i prvostupňového súdu svedčí o „obrovskej dávke“ ľubovôle pri rozhodovaní a je nesporné, že skutkové zistenia sú viac ako v extrémnom nesúlade s právnymi úvahami oboch súdov.».

Za porušenie v sťažnosti označených práv považuje sťažovateľka najmä skutočnosť, že krajský súd sa v rámci preskúmavania postupu a rozsudku okresného súdu z 13. mája 2008 nevysporiadal so všetkými námietkami sťažovateľky, nezaoberal sa nimi, neuviedol, z akého dôvodu považuje námietky za neopodstatnené, nezaujal k nim svoj názor, teda nevykonal revíziu rozsudku okresného súdu, len sa v celom rozsahu stotožnil s jeho skutkovými a právnymi závermi.

Sťažovateľka v sťažnosti ďalej uviedla, že krajský súd rozsudok z 27. novembra 2008 dostatočne neodôvodnil, pretože podľa sťažovateľky *„Jedným z týchto princípov, predstavujúcim súčasť práva na riadny proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru) a vylučujúcim ľubovôľu pri rozhodovaní, je aj povinnosť súdu svoje rozsudky odôvodniť (§ 157 ods. 1 OSP) a to spôsobom zakotveným v ust. § 157 ods. 2 OSP. Z odôvodnenia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Ak sú právne závery súdu v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami alebo z nich v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho odôvodnenia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za*

rozporné s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Tieto skutočnosti vyplývajú z nálezu Ústavného súdu SR sp. zn.: I. ÚS 242/2007.“.

Sťažovateľka v sťažnosti tiež poukázala na rozpory medzi skutkovými zisteniami, ktoré podľa jej názoru krajský súd svojím rozhodnutím vôbec neodstránil. Z tohto hľadiska zdôraznila najmä v tejto veci rozhodujúce postavenie delimitačného protokolu č. 9/2005 z 11. mája 2005, ktorým Slovenská republika zastúpená Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky odovzdala sporný železničný most Mestu H. Tento dokument je podľa sťažovateľky *„zmätočný, nevykonateľný a ide o paakt“*, pričom *„ani jeden súd sa vôbec právnou silou zmätočného Delimitačného protokolu nezaoberal“*.

Sťažovateľka ďalej uviedla, že sporný železničný most bol pôvodne majetkom štátneho podniku Slovenské lučobné závody H. a jeho privatizáciou na základe privatizačného projektu č. 197 prešiel do majetku spoločnosti Slovenské lučobné závody, a. s., H., založenej Fondom národného majetku Slovenskej republiky 14. apríla 1992. Sťažovateľka predmetný most nadobudla ako právny nástupca tejto akciovej spoločnosti. Predmetný most podľa sťažovateľky *„nadobudol pôvodný štátny podnik originálnym spôsobom a to tak, že ho vybudoval“*, pričom *„Na stavbu železničného mosta bolo riadne vydané stavebné povolenie a to bývalým ONV v R. S. pod č. 2899/77-S zo dňa 1. 12. 1977“*.

Na základe uvedeného sťažovateľka považuje argumentáciu oboch súdov zúčastnených na rozhodovaní spočívajúcu v tvrdení, že ak nebol železničný most zaradený evidenčne medzi nehnuteľný majetok, tak nebol predmetom privatizácie, za *„nekvalifikovanú a neodbornú“*, pretože *„je nesporné, že železničný most bol riadne označený a zaradený medzi základnými prostriedkami v časti železničnej dopravy stredisko č. 4310 pod č. 2029300“*.

K právomoci ústavného súdu sťažovateľka uviedla: *„V danom prípade žalobca vyčerpal i všetky opravné prostriedky, a to tým, že podal i podnet na GP SR na podanie mimoriadneho dovolania. Tento podnet bol podaný dňa 27. 11. 2009.“*

Na tento podnet reagovala Krajská prokurátúra v Banskej Bystrici listom zo dňa 14. 12. 2009, ktorý bol doručený právnomu zástupcovi žalobcu JUDr. M. B. dňa 18. 12. 2009.

V danom prípade bola v zmysle § 53 ods. 3 zákona o Ústavnom súde dodržaná 2 mesačná lehota na podanie ústavnej sťažnosti, nakoľko upovedomenie o tom, že GP SR nebude podávať mimoriadne dovolanie bolo doručené právnomu zástupcovi JUDr. M. B. dňa 18. 12. 2009.“

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Krajský súd Banská Bystrica rozsudkom sp. zn. 15 Co 218/2008 zo dňa 27. 11. 2008 v spojení s rozsudkom Okresného súdu v Rimavskej Sobote pod sp. zn: 11C 288/2005 zo dňa 13. 5. 2008 porušil základné právo spoločnosti S., a. s., so sídlom... H. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15 Co 218/2008 zo dňa 27. 11. 2008 v spojení s rozsudkom Okresného súdu v Rimavskej Sobote pod sp. zn: 11C 288/2005 zo dňa 13. 5. 2008 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

Spoločnosti S., a. s. sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia v sume 149,22 €, ktoré je Krajský súd v Banskej Bystrici povinný vyplatiť na účet právneho zástupcu JUDr. M. B., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na verejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde možno sťažnosť podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu (do základných práv alebo slobôd sťažovateľa). Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Sťažovateľka v konaní pred ústavným súdom namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu z 27. novembra 2008, ktorým bol potvrdený vo veci samej, a vo výroku o náhrade trov konania štátu rozsudok okresného súdu z 13. mája 2008, ktorým okresný súd zamietol návrh sťažovateľky na určenie vlastníckeho práva k spornému železničnému mostu nachádzajúcemu sa na pozemkoch vo vlastníctve sťažovateľky v katastrálnom území H.

Zo zistenia ústavného súdu vyplýva, že konanie vedené okresným súdom bolo právoplatne skončené 16. decembra 2008.

Sťažnosť sťažovateľky zo 4. februára 2010 bola podaná osobne ústavnému súdu 18. februára 2010.

Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 55/02, III. ÚS 62/02). Jednou zo zákonných podmienok na jej prijatie na ďalšie konanie je jej podanie v zákonom ustanovenej lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu do základných práv alebo slobôd sťažovateľa, pričom zmeškanie tejto lehoty nemožno odpustiť.

V čase, keď sa sťažovateľka domáhala ochrany svojich práv na ústavnom súde podľa čl. 127 ústavy, už uplynula lehota stanovená pre tento typ konania pred ústavným súdom.

K tvrdeniu sťažovateľky, že „v danom prípade bola v zmysle § 53 ods. 3 zákona o Ústavnom súde dodržaná 2-mesačná lehota na podanie ústavnej sťažnosti, nakoľko upovedomenie o tom, že GP SR nebude podávať mimoriadne dovolanie, bolo doručené právnenému zástupcovi JUDr. Milošovi Barbušovi dňa 18. 12. 2009“, ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, ktorej súčasťou je aj právny názor, že podnet na podanie mimoriadneho dovolania generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky (§ 243e až 243j OSP) nemožno z hľadiska čl. 127 ods. 1 ústavy považovať za účinný a dostupný právny prostriedok nápravy, ktorý je predpokladom (podmienkou) podania sťažnosti ústavnému súdu podľa tohto článku ústavy, a na jeho podanie nie je preto z hľadiska plynutia uvedenej lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu možné prihliadať (m. m. I. ÚS 49/02, I. ÚS 134/03, IV. ÚS 200/05 a iné).

Podnet na podanie mimoriadneho dovolania doručený Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky sťažovateľkou 27. novembra 2009 bol vybavený Krajskou prokuratúrou v Banskej Bystrici listom č. k. Kc 222/09-7 zo 14. decembra 2009 odložením, pretože dôvody na podanie mimoriadneho dovolania zistené neboli. Prokurátor Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici v uvedenom liste výslovne uviedol, že „konajúce súdy správne interpretovali zákonné ustanovenia a v napádaných rozsudkoch ich právne a zrozumiteľne odôvodnili. Preto sa s ich právnymi závermi možno stotožniť a považujem ich za správne, pričom v ďalšom odkazujem na odôvodnenia oboch rozsudkov.“. Súčasne uviedol, že „odvolací súd vo svojom rozhodnutí zdôraznil skutočnosti, na ktoré považoval za potrebné poukázať, pričom aj odôvodnil, prečo mal za to, že žalobný návrh je nedôvodný. Z týchto dôvodov je predmetné rozhodnutie v súlade s § 157 ods. 2 OSP a nie je pochybnosť o jeho dôvodnosti.“.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu mimoriadne opravné prostriedky, ktoré navrhovateľ (sťažovateľ) nemôže uplatniť osobne, nemožno považovať za účinné právne prostriedky nápravy, ktoré sú mu priamo dostupné. Ustanovenie § 243e ods. 1 OSP

neukladá totiž povinnosť (nevzniká právny nárok) vyhovieť každému podnetu. Je na úvahu generálneho prokurátora Slovenskej republiky rozhodnúť o tom, či podá, alebo nepodá mimoriadne dovolanie (táto úvaha je vylúčená iba v prípade, že zistí, že zákonné podmienky na podanie mimoriadneho dovolania sú splnené). Oprávnenie na podanie mimoriadneho dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (napr. II. ÚS 42/01, I. ÚS 67/02, III. ÚS 11/04).

Takýto podnet nie je teda iným právnym prostriedkom, ktorý je sťažovateľ v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde povinný vyčerpať na ochranu svojich základných práv alebo slobôd ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, a preto nemá na plynutie lehoty uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde žiadny vplyv. Plynutie uvedenej lehoty nie je totiž závislé na snahe sťažovateľa využiť mimoriadne opravné prostriedky, ale na naplnení skutočností uvedených v ustanovení § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde (I. ÚS 209/03, I. ÚS 233/03).

So zreteľom na deň nadobudnutia právoplatnosti rozsudku krajského súdu z 27. novembra 2008 (16. decembra 2008) a deň doručenia predmetnej sťažnosti ústavnému súdu (18. februára 2010) je bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, že sťažnosť bola podaná v čase, keď už uplynula lehota ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd sa preto nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok uvedených v sťažnosti.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. apríla 2010